

Regelbunden tillsyn i Sälens skola och Rörbäcksnäs skola

Förskoleklass

Grundskolor årskurs 1-6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Malung-Sälens kommun under hösten 2009 och besökt Sälens - och Rörbäcksnäs skola den 8-9 december 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.Skolinspektionen.se/Tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 14 maj 2010.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och skolorna, dels den information som samlats in under besöket. I Sälens och Rörbäcksnäs skolor intervjuades rektorn, lärare, och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolorna

Tabell 1: Antal elever på Sälens skola och Rörbäcksnäs skola

Sälens skola	Antal elever
Förskoleklass	20
Grundskola	134

Rörbäcksnäs skola	Antal elever
Förskoleklass	2
Grundskola	18

Källa: Skolornas egna uppgifter i december 2009

Sälens skola ligger centralt belägen i Sälen och är en skola med förskoleklass och årskurs 1-6. Undervisningen i Sälens skola är organiserad i två arbetslag. Varje arbetslag har en samordnare. På skolan finns två fritidshem Stjärnan och Vargtjuten. Högstadieläverna går efter avslutad utbildning i årskurs 6 till Ungärde skola. Sälen har ett stigande födelsetal och en god inflyttning. Orten domineras av vinterturism.

Rörbäcksnäs skola ligger mellan Sälenfjällen och norska gränsen i byn Rörbäcksnäs. Skolan har förskoleklass samt årskurs 1-6. Eleverna fortsätter sin utbildning på högsta-diet i Lima. Fritidshemmet är intrigerat med förskolan Fjällugglan.

Kommunens ansvarstagande för förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen beskrivs i separata rapporter.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

1 Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Kommentar och bedömning:

Av tillsynen framgår att det saknas uppgifter om hur stor andel av eleverna i årskurs 5 som nått kursplanernas mål i samtliga ämnen vid bägge skolorna. Detta bedöms under avsnitt 3.4.1.

Sälens skola

När det gäller resultaten från de nationella ämnesproven i årskurs 3 visar Sälens skolas egen statistik för 2009 att 59 procent av eleverna når målen i matematik och 71 procent i svenska. Beträffande de nationella ämnesproven i årskurs 5 visar Sälens skola egen statistik för 2009 att 57 procent av eleverna når målen i matematik, 80 procent i svenska och 80 procent i engelska. Statistiken visar på särskilt låga resultat i matematikens delprov kring problemlösning för årskurs 5.

Rörbäcksnäs skola

Samtliga elever når målen i de nationella ämnesproven i årskurs 3 samt årskurs 5.

Resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 3 men även i årskurs 5 indikerar att Sälens skola behöver vidta åtgärder för att förbättra elevernas kunskapsresultat och då speciellt i matematik. Skolinspektionen konstaterar att då det saknas en sammanställning på skolnivå i samtliga ämnen på Sälens - och Rörbäcksnässkola, saknas också underlag för en bedömning av hur väl skolorna lyckats med kunskapsuppdraget.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 7 kap. 2 § grundskoleförordningen ska läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan (IUP) ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Av Skolverkets Allmänna råd, Den individuella utvecklingsplanen med skriftliga omdömen, framgår att planen ska vara framåtsyftande och att omdömen om elevens kunskapsutveckling får vara betygsliknande men bör anpassas till elevens ålder och förutsättningar.

I båda skolorna utarbetas individuella utvecklingsplaner (IUP) samt skriftliga omdömen i samtliga ämnen i samband med utvecklingssamtalet. De skriftliga omdömen som Skolinspektionen har tagit del av beskriver nästan enbart kursplanernas mål att uppnå. Vilka kunskapskvaliteter, såsom till exempel att eleverna utvecklar sin förmåga att lyssna, diskutera och argumentera, som har bedömts saknas däremot nästan helt. När det gäller innehållet i den framåtsyftande delen i respektive elevs IUP framgår det inte tydligt vilka insatser som behöver göras av skolan för att eleven ska ges förutsättningar att nå de utvecklingsmål som anges i utvecklingsplanen. Planen behöver dessutom i högre grad utgå från elevens förmågor, intressen och starka sidor.

4 (15)

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver utveckla sina individuella utvecklingsplaner utifrån kursplanernas mål att sträva mot. I den framåtsyftande planeringen behöver det tydliggöras vilka insatser som skolan ska genomföra för att eleverna ska nå de mål som har satts upp i den individuella utvecklingsplanen.

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 4 kap. 2 § skollagen ska eleverna ha inflytande över hur deras utbildning utformas. Omfattningen och utformningen av elevernas inflytande skall anpassas efter deras ålder och mognad. Enligt Lpo 94 avsnitt 2.3, Ansvar och inflytande, ska läraren se till att elever oavsett kön och kulturell bakgrund får ett reellt

inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad. Rektorn har, enligt avsnitt 2.8 i läroplanen, ett särskilt ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas. I avsnitt 1, Skolans värdegrund och uppdrag, framgår bl.a. följande. Skolan ska klargöra för elever och föräldrar vilka mål utbildningen har, vilka krav skolan ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har. Att den enskilda skolan är tydlig i fråga om mål, innehåll och arbetsformer är en förutsättning för elevers och vårdnadshavares rätt till inflytande och påverkan.

I Sälens skola framkommer det i elev- och lärarintervjuer att det finns en stor variation bland lärarna och hur de arbetar med elevernas inflytande och ansvar över det egna lärandet. I Rörbäcksnäs skola anser elever och lärare att inflytandet är stort medan i Sälens skola ges eleverna litet utrymme att delta i och ha synpunkter på undervisningens innehåll och planering. Under elevintervjuerna i Sälens skola framkommer vidare att eleverna i hög grad saknar tillräcklig kännedom om vilka mål de ska uppnå vilket försvårar elevernas möjlighet till inflytande. Lärarna klargör oftast för eleverna vilka arbetsuppgifter som ska genomföras och mer sällan för vilka kunskapsmål som ska uppnås.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att elevernas möjligheter i Sälens skola att utöva inflytande över sin utbildning och sitt eget lärande behöver förbättras.

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Av Lpo 94, avsnitt 2.2, Kunskaper, framgår att läraren ska samverka med andra lärare i arbetet för att nå utbildningsmålen.

I Sälens skola framkommer i intervjuer med lärare och rektor att samarbetet och samverkan fungerar väl inom respektive arbetslag. Dock saknas i stor utsträckning samverkan i form av diskussioner kring pedagogik och bedömning mellan arbetslagen samt på en övergripande skolnivå. Lärarna på Sälens och Rörbäcksnäs skola efterlyser även en större samverkan mellan skolorna.

Skolinspektionen bedömer att skolorna behöver förbättra sin samverkan för att

6 (15)

berika varje elevs mångsidiga utveckling och i ett långsiktigt perspektiv.
--

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 2 b kap. 1 § skollagen och Lpo 94 ska utbildningen i förskoleklass stimulera varje barns utveckling och lärande. Den skall ligga till grund för fortsatt skolgång. Förskoleklassen är en del av skolan och det första steget i att genomföra och uppfylla läroplanens mål. Genom förskoleklassen ska övergången från förskola till grundskola underlättas. Det är därför viktigt att förskolans pedagogik med lek, omsorg, skapande och barnets eget utforskande får genomslag i verksamheten och att året i förskoleklassen skiljer sig från åren i grundskolan.

Tillsynen visar att verksamheten för barnen i Rörbäcksnäs skolas förskoleklass håller god kvalitet. Dock behöver verksamheten i en högre grad skilja sig åt från skolans verksamhet så att barnen ges fler möjligheter att följa förskolans pedagogik.

Skolinspektionen bedömer att Rörbäcksnäs skolan behöver säkerställa att arbetet i förskoleklasserna bedrivs utifrån förskolans pedagogik och i enlighet med intentionerna i läroplanen.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Av Lpo 94, kapitel 1 Skolans värdegrund och uppdrag, framgår bl.a. följande. Undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling. Vidare framgår av avsnitt, 2.2 Kunskaper, att läraren ska bland annat utgå från varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande och organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga.

Under elevintervjuer och klassrumsbesök i Sälens skola framkommer att eleverna tidvis arbetar med samma uppgifter och att anpassningen innebär att läraren endast ökar eller minskar omfattningen av arbetsuppgifter. Mer sällan ges den enskilde eleven, utifrån intressen och behov, möjlighet att prova olika arbetssätt och arbetsformer. Även när det gäller elever som behöver extra utmaningar i sitt skolarbete sker en anpassning av arbetet i begränsad utsträckning.

Skolinspektionens bedömer att skolans arbete i Sälens skola med att anpassa undervisningen till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande behöver förbättras.

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Av 5 kap. 2 § grundskoleförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det.

Vid Sälens och Rörbäcksnäs skolor finns elever som är berättigade till studiehandledning på sitt modersmål om de behöver det. Dessa elever har i dagsläget inte tillgång till detta eftersom det saknas lärare.

Skolinspektionen bedömer att skolorna behöver vidta åtgärder så att alla elever som är berättigade till och behöver studiehandledning på sitt modersmål kan få detta.

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 5 kap. 1 § grundskoleförordningen ska rektorn, om det framkommer uppgifter att elev kan ha behov av särskilt stöd, se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, ska rektorn se till att åtgärdsprogram utarbetas. Av programmet ska det framgå vilka elevens behov är, hur behoven ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

I intervjuer med rektor och lärare i Sälens skola framkommer att åtgärdsprogram framförallt upprättas för elever som behöver stöd i svenska, matematik och engelska. För elever med särskilt stöd i andra ämnen upprättas åtgärdspro-

8 (15)

gram i mycket begränsad omfattning. I Rörbäcksnäs skola har inget åtgärdsprogram upprättats denna termin trots att behov finns.

Skolinspektionen bedömer att skolorna behöver vidta åtgärder så att alla elever som är i behov av stöd kan få ett åtgärdsprogram upprättat, oavsett ämne.

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 14 a kap. 8 § skollagen ska huvudmannen se till att det inom varje särskild verksamhet och varje år upprättas en plan mot kränkande behandling med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan. Enligt förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling ska bl.a. en plan mot kränkande behandling enligt 14 a kap. 8 § skollagen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet

för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. Enligt den nya diskrimineringslagen ska en utbildningsanordnare även upprätta en årlig plan för arbetet mot diskriminering, en så kallad likabehandlingsplan. Skolinspektionens tillsyn avser endast arbetet mot kränkande behandling.

Skolinspektionen har granskat skolornas gemensamma likabehandlingsplan. Planen beskriver inte kränkande behandling mellan vuxen och elev. Det går heller inte att utläsa huruvida eleverna varit delaktiga vid upprättandet. Rutiner saknas för uppföljande insatser och utvärdering samt hur dokumentationen ska gå till under året. Likabehandlingsplanen saknar också specifika redovisningar av verksamheternas behov utifrån en aktuell kartläggning.

Skolinspektionen bedömer att skolorna behöver upprätta en årlig plan mot kränkande behandling som fullt ut motsvarar kraven i skollagen. Det är vidare viktigt att barn och elever i de olika verksamheterna engageras på ett sätt som innebär att de får ett reellt inflytande över planens innehåll.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
<i>Språkval</i> Av 2 kap. 17 § grundskoleförordningen framgår att det i timplanen anges ett visst antal timmar för språkval. Som språkval skall erbjudas minst två av språken franska, spanska och tyska. En kommun är skyldig att anordna undervisning i ett språk som erbjudits enligt första stycket, om minst fem elever väljer språket och eleverna kan bedömas ha möjlighet att fortsätta studierna i språket i gymnasieskolan. Eleverna i Sälens skola får sitt språkval på Ungärde skola. Elever samt rektor beskriver att läraren ofta är borta i språkvalet spanska, utan att någon vikarie sätts in. Det är viktigt att notera att eleverna åker lång sträcka fram och tillbaka för undervisningen. I elevintervjuer framkommer dessutom att det inte ges någon möjlighet att byta språkval. Det enda valet som erbjuds är engelsk fördjupning. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver säkerställa att alla elever erbjuds det moderna språk som de önskar i enlighet med författningen. <i>Modersmålsundervisning</i> Av 2 kap 9 § grundskoleförordningen framgår följande . Om en eller båda av elevens vårdnadshavare har ett annat språk än svenska som modersmål och språket utgör dagligt umgängesspråk för eleven, ska eleven få sin undervisning i detta språk som ett ämne (modersmålsundervisning), om eleven har grundläggande kunskaper i språket och eleven önskar få sådan undervisning. Vid skolorna finns det elever som är berättigade till modersmålsundervisning, bl.a. i thailändska. Rektorn uppger att det i nuläget inte finns någon lärare tillgänglig i ovanstående modersmål likväl som det inte finns några lärare i övriga modersmål. Skolinspektionen vill framhålla vikten av att skolorna vinnlägger sig om att finna lösningar för att erbjuda modersmålsundervisning till alla elever som är berättigade till detta.

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Av 2 kap. 15-16 §§ grundskoleförordningen framgår följande. Undervisning i svenska som andraspråk ska om det behövs bl.a. anordnas för elever som har ett annat språk än svenska som modersmål. Undervisning i svenska som andraspråk ska anordnas i stället för undervisning i svenska. Vid båda skolorna finns det elever som är berättigade till undervisning i svenska

som andraspråk och som i så fall har rätt att få sådan undervisning. Dessa elever erbjuds istället särskilt stöd inom ramen för undervisningen i svenska.

Skolinspektionen bedömer att Sälens skola behöver säkerställa att elever som är berättigade till undervisning i svenska som andraspråk erbjuds detta.

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 2 kap. 3 § skollagen är kommuner och landsting skyldiga att för undervisningen använda lärare, förskollärare eller fritidspedagoger som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva.

I Sälens skola är andelen lärare med pedagogisk högskoleutbildning hög, dock undervisar lärare i ämnen de inte har behörighet för. Detta innebär till exempel att lärare undervisar i ämnena engelska, musik, bild och trä- metallslöjd utan ämnesbehörighet.

Skolinspektionen bedömer att Sälens skola både i det fortsatta rekryteringsarbetet och inom den egna organisationen behöver vidta åtgärder för att öka andelen lärare med utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 2 kap. 2 § skollagen ska rektorn hålla sig förtrogen med den dagliga verksamheten i skolan. Det åligger rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas. (Lpo 94) avsnitt 2.8 Rektors ansvar, ska rektorn som pedagogisk ledare för skolan och som chef över lärarna och övrig personal i skolan ha det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen.

Rektorn är förtrogen med undervisningen på Sälens skola och till stor del förtrogen med undervisningen på Rörbäcksnäs skola. Den sistnämnda skolan besöker rektorn endast varannan vecka och detta ger svårigen förutsättningar att vara förtrogen med den dagliga verksamheten. Rektorn har inte heller fullt ut tagit sitt ansvar då det gäller den pedagogiska ledningen av skolorna. Exempel på detta ses i brister på skolorna i anpassningen av undervisningen, samverkan inom och mellan skolorna kring pedagogiska frågor såsom bedömning av elevernas resultat, elevers begränsade möjligheter till inflytande samt avsaknad av resultatsammanställningar på skolnivå. Samverkan kring dessa frågor krävs för att utbildningen ska bli likvärdig och eleverna ges samma förutsättningar att nå målen.

Sammanfattningsvis innebär detta att Skolinspektionen bedömer att rektorns pedagogiska ledarskap behöver stärkas.

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 1 § lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg framgår följande. Den som erbjuds en anställning inom förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg som anordnas av det allmänna eller inom förskoleklassen, grundskolan, den obligatoriska särskolan, specialskolan eller sameskolan ska till den som erbjuder anställningen lämna ett utdrag ur det register som förs enligt lagen om belastningsregister. Utdraget ska vara högst ett år gammalt. Den som inte har lämnat registerutdrag får inte anställas. I Sälens skola har enligt rektor vikarier anställts på kortare tid utan att lämnat in utdrag ur det register som förs enligt lagen om belastningsregistret. Den som inte har lämnat registerutdrag får inte anställas. Skolinspektionen bedömer att Sälens skolas rutiner, som säkerställer att utdrag ur belastningsregistret, behöver ses över och åtgärder behöver vidtas.

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 2 § i förordningen om kvalitetsredovisningen ska arbetet med kvalitetsredovisning främja kommunernas, skolornas, förskolornas och fritidshemmens kvalitetsarbete och därigenom bidra till att för verkliga utbildningarnas nationella mål. Av Lpo 94, avsnitt 1 Skolans värdegrund och uppdrag, framgår bland annat följande. Skolans verksamhet måste utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Huvudmannen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas. Vidare framgår av Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar, att rektorn ansva-

rar för att en lokal arbetsplan upprättas samt för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och till målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Rektorn har ansvaret för skolans resultat. Av 2 kap. 23 § grundskoleförordningen framgår att för genomförandet av de fastställda målen för utbildningen ska det finnas en arbetsplan. Arbetsplanen ska utarbetas under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare.

På Sälens skola finns ett påbörjat systematiskt kvalitetsarbete i de olika arbetslagen. På skolan som helhet uppger skolans personal och rektor att det saknas tillfällen och möjligheter för de pedagogiska diskussioner som krävs för att planera, följa upp och utvärdera sin verksamhet. Detta medför att utvärderingar och uppföljningar i stora delar av verksamheten är eftersatt. Exempel på detta, enligt lärarna och rektorn, är främst de naturorienterade och de samhällsorienterade ämnena. De målformuleringar skolan använder sig av är ofta direkt tagna från de nationella styrdokumenterna och bör därmed också vara möjliga att utvärdera. De analyser som går att utläsa ur skolans kvalitetsredovisning, men även förs fram vid samtal med lärare och rektor, är vaga. Detta medför att skolan har svårt att ta tillvara på resultaten för att omsätta dessa i åtgärder för att förbättra måloppfyllelsen.

Skolinspektionen bedömer sammantaget att skolan behöver utveckla sitt kvalitetsarbete.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 1 § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m. ska varje skola som ingår i det offentliga skolväsendet årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Enligt 3 § samma förordning ska kvalitetsredovisningarna innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måloppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måloppfyllelse redovisas. Enligt 3 a § ska i kvalitetsredovisningen uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplaner enligt diskrimineringslagen och planer mot kränkande behandling enligt skollagen redovisas. Av 4 § framgår bl. a att skolans kvalitetsredovisning ska utarbetas under medverkan av elever, lärare och övrig personal.

Skolinspektionen har tagit del av Sälens och Rörbäcksnäs skolornas kvalitetsredovisningar år 2009. Kvalitetsredovisningarna följer en av Malung-Sälens kommuns utarbetad mall. Kunskapsresultat finns redovisade endast utifrån de nationella ämnesproven i årskurs 5. Saknas gör resultaten från de nationella äm-

nesproven i årskurs 3 samt måluppfyllelsen från skolans övriga ämnen. I övrigt utgör kvalitetsredovisningarna till största delen en beskrivning av de insatser man har genomfört i skolorna under året medan bedömningar av resultat i förhållande till de nationella målen är mer knapphändiga. Då ofta analyser av föreliggande resultat saknas finns sällan åtgärder för utveckling som presenteras för att öka måluppfyllelsen vilket är en hörnsten i en kvalitetsredovisning. Inte heller finns någon utvärdering av skolornas likabehandlingsplan med i kvalitetsredovisningarna.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer Skolinspektionen att skolornas kvalitetsredovisningar inte fullt ut uppfyller förordningarnas krav och att detta behöver åtgärdas.

2010-02-16 Stockholm

Åsa Permén

Tommy Bucht